

rAntGroen

PB-PP
BELGIE(N) - BELGIQUE
WILRIJK 1
8/5124

P106235 - Driemaandelijks tijdschrift van Natuurpunt Zuidrand Antwerpen - juli - augustus - september 2021 - jaargang 20 nr. 79

natuurpunt
Zuidrand Antwerpen

www.zuidrand.be

AFZENDER en VU:
Stanislas Marichal
Michel Geysmansstraat 21
2610 Wilrijk
Afgiftekantoor Wilrijk 1

Bestuursleden en coördinatoren

Hugo Waeterschoot, voorzitter en coörd. Beleidswerkgroep
03/455 22 12 - 0477/33 23 30
hugo.waeterschoot@scarlet.be
Erlend Hansen, secretaris
0472/78 20 58- erlend.hansen@skynet.be
Sofie Calcoen, penningmeester
sofie.calcoen1@gmail.com
Rolph De Ceulaer, coördinatie beheer
rdeceulaer@hotmail.com
Maurice De Neve, beheer Fort 7
maurice.deneve1@gmail.com
Rudi Leemans, beheer Groen Neerland
03/828 43 16-rudolf.leemans@telenet.be
Niels Schild, coördinator communicatie
natuurpunt.zuidrand@gmail.com
Lucy de Nave, bestuurslid
03/237 99 52-Lucy.denave@gmail.com
Nicole Boussemaere, bestuurslid
013/30 85 47
nicole.boussemaere@gmail.com
Maggy Troffaes, bestuurslid
03/827 83 60-maggy.troffaes@skynet.be
Floris Van Volsem, bestuurslid
03/455 23 05 -mariannejmm@gmail.com
Els Wynants, bestuurslid
0497/42 74 29-wynantsels@gmail.com
Stany Marichal, bestuurslid
0478/56 45 84
stanislas.marichal@telenet.be

Contact beheerde gebieden

Fort 7:
Natuur: contact.fort7@zuidrand.be
Monument: Philippe Vanhove
03/825 02 43-philippevanhove01@gmail.com

Groen Neerland:
Rudi Leemans - 03/828 43 16
Groen.Neerland@zuidrand.be

Uilenbos:
Uilenbos@zuidrand.be

Edegemse beekvallei:
Edegemse.beekvallei@zuidrand.be

Redactie rAntGroen

rAntGroenverantwoordelijke:
Guido Van Boeckel
03/455 01 27-redactie@zuidrand.be

Verdeling: Sofie Calcoen
contactgegevens: zie bestuursleden

Verslagen te zenden naar:
Tuur Wuyls
03/449 99 11-arthurwuyts@telenet.be

Zuidrand.waarnemingen.be:
Veerle De Saedeleer,
vee_saddler@yahoo.co.uk

Omslagfoto:
Slangenkruid
Foto's p.2:
boven: Torenvalk - © Herman Van Looken
onder: ringen van Draaihal
© Peter Hofman

Wauw... wat een opluchting, eindelijk kunnen we de deuren voorzichtig opengooien en dat doen we meteen.

De afgelopen maanden waren moeilijk en zwaar om dragen voor ons allen. Ook de afdeling heeft afgezien. De beperkingen die corona ons oplegde zorgde er voor dat we elkaar veel minder konden zien en zeker niet in optimale omstandigheden. Onze activiteiten lagen voor een groot deel stil en enkel de beheer- en de inventarisatieactiviteiten konden (gelukkig maar) doorgaan, zij het met de gekende restricties.

Maar daar komt nu met het lonken van de zomer, duidelijk verandering in ! Ik proefde er al van op mijn eerste excursie voor de afdeling, einde mei naar Eben-Emael en Alden Biezen. We moesten het programma wel nog plotsklaps wijzigen want we mochten nog steeds de grens naar Nederland niet over. De honger naar natuurverkenning in groep was zoals de zo dikwijls geciteerde "huidhonger", niet te stillen. Enthousiaste deelnemers en een prachtige eerste tocht.

Symbolisch misschien maar met deze mooie Zwartkopvuurkever (foto) sloeg de vlam in de pan naar meer, veel meer.

En daar gaan we de komende maanden echt voor zorgen, reken maar. We gaan het najaar stevig inzetten en rekenen op jullie interesse voor een aantal grootschalige activiteiten. Allereerst starten we opnieuw met de Forten-opendeur. Wilrijk en omgeving hebben er zo lang vergeefs op moeten wachten, maar het laatste weekend van augustus is het zover ! Op zaterdag laten we je kennismaken met de vleermuizen van het Fort en zondag 29

augustus gooien we de deuren van het Fort wijd open om iedereen die wil en kan kennis te laten maken met de natuur en het monument op een moment dat het Fort er gewoonlijk erg mooi bijligt (zie verder in dit nummer). Bovendien heeft Wilrijk ons gevraagd om na de zomer verder met hen mee te werken en dat doen we met graagte, want het thema is "proper en groen". Je kan ons bezoeken op de speciaal rond dit thema ingerichte Wilrijkse markt op 11 september en een weekje later op 18 september gaan we Het Park van Eden opkuisen van alle restvuil met zoveel mogelijk Wilrijkenaren gevolgd door verkenning van het groen in Neerland (zie verder in dit nummer)! Zo houden we de vinger aan de pols met het district om rond dit thema iets moois te bouwen.

Maar ook het landschapspark Zuidrand staat te popelen. Samen met de buurafdelingen van Natuurpunt en de betrokken gemeenten, wil de provincie aandacht vragen voor het belang van de beekvalleien in de Zuidrand. Vele daarvan liggen binnen ons werkingsgebied met de Lauwerijkse beek en de bronnen van de Koude beek te Hove, de bronnen en het stroomgebied van de Edegemse beekvallei tot en met de Struisbeek op de grens met Aartselaar. Duid dus ook zondag 10 oktober maar met stip in je agenda aan, want dan organiseren we samen een hele reeks fijne activiteiten in de omgeving van het Uilenbos, de Edegemse Beekvallei, Groen Neerland en het Geitenpad.

Ik had het je gezegd.... We vliegen er meteen goed in en wees gerust we houden het veilig !

Een tevreden voorzitter,
Hugo Waeterschoot

Lidmaatschap Natuurpunt: 30 euro per jaar te storten op rekening van Natuurpunt vzw (BE17 2300 0442 3321 BIC:GEBABEBB) met vermelding: lidmaatschap, Afd. Zuidrand Antwerpen, naam en adres. Als lid van Natuurpunt Zuidrand Antwerpen ontvangt u het algemeen verenigingsmagazine Natuur.blad en ons afdelings tijdschrift rAntGroen.

Adreswijziging: elke adreswijziging moet rechtstreeks gemeld worden aan Natuurpunt vzw, Coxiestraat 11 - 2800 Mechelen (<https://www.natuurpunt.be/pagina/adreswijziging-doorgeven>)

Abonnement op rAntGroen: voor leden van andere afdelingen door storting van 10 euro op onze rekening BE02 9799 7675 4740 BIC: ARSPBE22 met vermelding van: uw lidnummer, naam en adres.

Indien u rAntGroen enkel elektronisch wenst te ontvangen kan u dit melden bij Sofie - sofie.calcoen1@gmail.com

Alle betalingen voor onze afdeling dienen te gebeuren op volgende rekening:
BE02 9799 7675 4740 BIC: ARSPBE22 van Natuurpunt Zuidrand Antwerpen.
Op uw betalingen steeds reden van betaling, uw naam en e-mail adres of telefoonnummer vermelden a.u.b.

Fiscaal aftrekbare giften (min. 40 euro) dienen rechtstreeks gestort te worden op rekening
BE56 2930 2120 7588 BIC: GEBABEBB van Natuurpunt vzw, Coxiestraat 11, 2800 Mechelen
met vermelding "Afdelingsfonds 3722, Zuidrand Antwerpen".

Verzekering: ieder lid is verzekerd inzake burgerlijke aansprakelijkheid bij deelname aan de Natuurlandactiviteiten. Niet-leden gaan mee op eigen verantwoordelijkheid.

Inschrijving voor de autobustochten: de prijs is 18 of 20 euro afhankelijk van de afstand. Studenten betalen 15 of 18 euro. Alle gezinsleden tot en met 12 jaar gaan gratis mee indien vergezeld van ouders.

De eerst ingeschrevenen hebben voorrang indien de deelnemingsprijs betaald werd. Wie na storting niet mee kan, moet zo vlug mogelijk de leiding verwittigen zodat mensen die op de wachtlijst staan, kunnen meegaan.

Indien er onvoldoende inschrijvingen zijn, gaat de tocht door met eigen wagens.

Annulatie bij autobustochten: leden die door ernstige redenen niet kunnen deelnemen en uiterlijk 2 dagen vooraf de leiding verwittigen, hebben recht op een tegoedbon voor een volgende bustocht.

Annulatie bij weekends en reizen: om tijdig vervanging te vinden vragen we u om afzegging zo spoedig mogelijk te melden. Teneinde de kosten te recupereren vragen we steeds 10 % van de totale prijs bij afzegging. Bij afzegging binnen de maand voor de reis dient er minimum 25 % van de totale prijs te worden betaald of de reeds gemaakte kosten indien deze hoger liggen dan 25 %.

De activiteiten gaan door onder voorbehoud van de te volgen covid-19-maatregelen. Gelieve de website en/of nieuwsbrief te consulteren.

Zondag
4. 7 - 14u.

Zomerwandeling in Fort 7

Afspraak: Legerstraat 40

Einde: 16.30u. ter plaatse

Inschrijven verplicht !

Het eerste weekend van de "grote vakantie", de zomer is pas begonnen en vandaag gaan we de vlinders achterna op hun zoektocht naar nectar en stuifmeel van de zomerbloeiers op ons fort. Met een beetje geluk vinden we Echt duizendguldenkruid, Muskuskaasjeskruid, Slangenkruid en kunnen we de IJsvogel spotten. We maken er een ontspannende wandeling van en als de Coronarichtlijnen en de weersomstandigheden het toelaten kan er na de wandeling nog even nagekaart worden bij een verfrissend drankje op het terras van ons stamlokaal "de IJsvogel".

Inschrijving noodzakelijk via de website van Natuurpunt

Afspraak: 14.00 uur, aan de ingang van Fort 7 Legerstraat 40 (schuin tegenover nr. 75) te 2610 Wilrijk Antwerpen.

Einde van de wandeling voorzien rond 16.30 u.

Mee te brengen: je verrekijker, fototoestel en loepje. Stevig schoeisel of bij regenweer laarzen, eventueel regenkleedij.

Leiding/gids: Lucy de Nave - 03/237 99 52 - 0485/71 73 48 (GSM enkel op de dag zelf bereikbaar)
Nicole Boussemaere 0494/74 59 32

Zondag
18. 7 - 9.15u.

Het Broek van Blaasveld

Afspraak: Bist, Wilrijk

Einde: 12.30u. ter plaatse

Inschrijven verplicht !

Dit jaar bezoeken we weer rond dezelfde tijd Het Broek van Blaasveld. Dit mooie gebied is gelegen in de alluviale vlakte van de Rupel. Het wordt beheerd door het Agentschap voor Natuur en Bos. Het Broek ligt maar 2 à 3 meter boven de zeespiegel en is een nat, vochtig gebied zoals zijn naam al weergeeft "een broek" met een specifieke flora en fauna. In de vijvers groeit Gele plomp en in de sloten zijn o.a. Blaasjeskruid, Waterviolier en Slangenwortel te vinden. Hier is ook een grote variatie aan vogels te vinden zoals Buizerd, Torenavalk, Sperwer, Bosuil, IJsvogel, Wielewaal, Blauwborst en vele andere. Ook voor libellen is dit een uitstekend gebied.

Afspraak: we vertrekken om 9.15 u. op de Bist te Wilrijk met kostendelend vervoer. Einde ter plaatse om 12.30 u. Wie rechtstreeks naar daar wil gaan wordt om 10.00 u. verwacht aan de ingang Broekstraat bij de parking.

Mee te brengen: loepje, verrekijker, veldgidsen, fototoestel, stevig schoeisel of laarzen bij regenweer.

Leiding: Lucy de Nave - 03/237 99 52 - 0485/71 73 48 (GSM enkel op de dag zelf bereikbaar)

Zondag
18. 7 - 14u.

Fort 7, Wilrijk
Erfgoedwandeling

Afspraak: Legerstraat 40

Einde: 16.30u.

Inschrijven verplicht

Fort 7 is een van 8 bakstenen forten die tussen 1860 en 1865 werden gebouwd in een kwartcirkel op enkele kilometers ten zuidoosten rond Antwerpen. De forten waren deel van de verdediging van het nationaal reduit, het laatste stuk onbezet België waar het leger, de regering, en de koning zich bij een vijandelijke invasie zouden terugtrekken, om er stand te houden in afwachting van militaire versterking door een bevriende natie.

Van de nog resterende van die 8 forten is Fort 7 een van degenen die het best bewaard zijn gebleven. Het is niet alleen beschermd als bouwkundig erfgoed, maar ook een natuurreservaat van meer dan 30 hectare in beheer van Natuurpunt. De combinatie van imposante bouwwerken, 160 jaar fascinerende geschiedenis, en prachtige natuur maken een bezoek aan het fort keer op keer tot een buitengewone ervaring.

Om in te schrijven, of met elke vraag om info over het bezoek, stuur een e-mail naar monument.fort7@zuidrand.be met vermelding van aantal bezoekers en een mobiel nummer. We laten u dan snel weten of er plaats is, en anders welke alternatieven er zijn.

Afspraak: om 14u. aan de ingang van Fort 7. Einde omstreeks 16.30 u. Huisdieren zijn niet toegelaten.

Mee te nemen: stevig schoeisel, aangepaste kledij en een zaklamp.

Gidsen: historische gidsenploeg

Leiding: Philippe Vanhove - 0477/63 67 74

Iedereen is welkom op alle wandelingen. Honden zijn niet toegestaan op onze activiteiten.

De gids/leiding treedt op als educatieve begeleider van Natuur- en Milieueducatie Natuurpunt.

Kostendelend vervoer aan 5 eurocent/km wordt op de afspraakplaats georganiseerd. ARDEA activiteiten aan 7 eurocent/km

Zaterdag
24. 7 - 8u.

Rondje (Pontje)

Afspraak: Bist, Wilrijk

Inschrijven voor 17 juli !

Ondanks corona is er op menig verzoek ook een Rondje, met of zonder pontje. iets verder weg of iets dichterbij. Het wordt een leuk tochtje (\pm 40 km) zoals je van ons gewoon bent. Verwittig ten laatste 17/07 André De Mul, telefoon (sms) 0478/57 48 92, of e-mail andredemul.ilesemilooen@gmail.com, met vermelding: fietsvervoer met eigen wagen: ja/nee, mogelijke plaats(en) (in je auto voor medefietsers/ fietsen en je telefoonnummer en/of e-mailadres. Indien iemand geen fietsvervoer heeft, zorgen wij zo mogelijk ervoor (+ € 2 extra per fiets).

Enkele dagen vooraf sturen we aan elke deelnemer nadere, praktische info over het verloop van de tocht (uur van vertrek en einde in Wilrijk of ter plaatse, vervoer, meerijden, wat mee te nemen enz. . .).

We hebben er zin in, hopelijk u ook..

Zondag
25. 7 - 13u.

Verbeke Foundation, Kemzeke

Afspraak: Bist, Wilrijk

Einde: 18u. ter plaatse

Inschrijven voor 15 juli !

De Verbeke Foundation verenigt cultuur, natuur en ecologie. Geert en Carla Verbeke startten in 1990 met een verzameling van abstracte schilderkunst, collages en assemblages. Die werd al snel uitgebreid met bio-art, levende kunst: kunstenaars die werken met levende materialen, planten en dieren.

De werken zijn opgesteld in hangars en serres in een chaotische, groene wildernis. Onder leiding van een gids een unieke ervaring. Nieuwsgierig? Voorproefje op hyperlink www.verbekefoundation.com

Adres: Verbeke Foundation, Westakker, 9190 Kemzeke (Stekene).

Afspraak: we vertrekken met eigen wagens(carpooling, kostendelend) op de Bist te Wilrijk om 13.00 u. Einde ter plaatse omstreeks 18.00 u. Prijs: 10 euro per persoon en kost van de gids (70 euro per groep van max. 20 personen).

Meebrengen: gesloten schoenen, we wandelen ook in de wilde natuur.

Leiding: Lucy de Nave - 03/237 99 52 - 0485/71 73 48 (GSM enkel op de dag zelf bereikbaar)

Rudi Leemans - 03/828 43 46 - 0477/69 23 50

Zaterdag
7. 8 - 10u.

Opknapbeurt IJsvogel

Afspraak: Legerstraat 40

Einde: 15.45 u.

Inschrijven !

Het begint al een beetje een traditie te worden maar begin augustus gaan we verder met de herstel- en verfraaiingswerken van ons lokaal, de IJsvogel. Door de Coronacrisis hebben velen onder jullie de nieuwe binneninrichting van ons leslokaal nog niet kunnen bewonderen. Dat moet je de komende weken vast en zeker komen doen... het ziet er fris, groen en leuk uit. Maar er staat nog veel meer op het lijstje van herstellingen en verfraaiingen. De gang en buitenpoort moeten herschilderd worden, de dakgoten en buitenmuren gereinigd en als we nog even wat tijd en werkers op overschot hebben, zouden we ook de buitenmuren een likje verf willen geven. Vandaar onze oproep om vandaag even een uurtje of twee mee te komen helpen schilderen of reinigen. We voorzien 2 shiften een eerste van 10 u. tot 12.15 u. en een tweede van 13.30 u. tot 15.45 u. Iedereen is echt welkom.

Voor meer detail verwijzen we naar de nieuwsbrief van einde juli en de website. Graag kregen we een seintje (contact.fort7@zuidrand.be) wanneer we op jou mogen rekenen zodat we de activiteiten kunnen plannen. Voor zij die 2 shiften meedoen voorzien we een gezonde middaglunch

Leiding: Hugo Waeterschoot - 03/455 22 12 & Maurice De Neve

Zaterdag
14. 8 - 6.30u.

**Bezoek aan de ringpost VRS
Anderstad te Lier**

**Afspraak:
Boomsesteenweg 333, Wilrijk**

Einde: middag

Inschrijven verplicht

Deze ringpost in het Natuurgebied Beneden-Nete is gelegen aan de brede rietkragen van de telpost Anderstad. Het gebied ligt geprangd tussen het Netekanaal en de Loverijkse Beek.

Hier kan je vele zeldzaamheden tegen het lijf lopen. De rietpartijen en vijvers dienen als rustgebied én broedgebied van heel wat zeldzame vogelsoorten.

Het gebied werd genoemd naar de voormalige middeleeuwse waterburcht die als verdedigingspost fungeerde en waar tol geheven werd. Het kasteel dat vroeger Randerstadt heette behoorde toen tot het Land van Arkel.

Gerhard Smets is de ervaren plaatselijke ringer die ons zal ontvangen en tonen hoe alles in zijn werk gaat. Karekieten, Bosrietzangers, Grasmussen, enz.. zullen de revue passeren. Wie weet misschien wel de zeldzame Waterrietzanger?

Het aantal deelnemers is beperkt tot maximum 15. Hou hier rekening mee en meld u daarom tijdig aan bij Wim Stappers via e-mail: stappers.wim@gmail.com

Afspraak: we vertrekken om 6.30 u. in de ochtend vanaf de parking aan de Boomsesteenweg 333, Wilrijk (ter hoogte van 't Spant). Afhankelijk van de op dat moment geldende coronaregels rijden we samen of individueel naar Lier. Als we passagiers meenemen dan rijden we kostendelend (0,07 cent/km). Einde rond de middag afhankelijk van wat zich aanbiedt op de ringpost.
Leiding: Wim Stappers – 0477 51 61 54

Zaterdag
14. 8 - 19.30u.

Avondwandeling Uilenbos

Afspraak:
ingang Lintsesteenweg, Hove

Einde: 21.30 u. ter plaatse

Inschrijven !

Een deel van het Uilenbos is gesloten van mei tot midden augustus om de reeën voldoende rust te geven. Vanavond zorgen we voor een primeur want we hebben in het bos eigenlijk nog nooit een avondexcursie georganiseerd. We vertrekken om 19.30 u. (toegang Lintsesteenweg) voor een tochtje van 2 u. in het bos. Anders dan anders gaan we proberen in alle stilte te genieten van wat er (nog) zingt, de bosgeluiden van insecten en de wind en we hopen natuurlijk ook wel een ree te spotten of wie weet een vleermuis. We vragen om even vooraf te melden dat je komt want we houden de groep beperkt tot 20 personen en rekenen er op dat je mee wil genieten van de stilte.

Je mag een zaklamp meebrengen maar we gaan die zo min mogelijk (eigenlijk als het even kan helemaal niet) gebruiken.

Leiding: Hugo Waeterschoot

Zondag
15. 8 - 14u.

Fort 7, Wilrijk
Erfgoedwandeling

Afspraak: Legerstraat 40

Einde: 16.30u.

Inschrijven verplicht

Zie aankondiging 18 juli.

Afspraak: om 14u. aan de ingang van Fort 7. Einde omstreeks 16.30 u. Huisdieren zijn niet toegelaten.

Mee te nemen: stevig schoeisel, aangepaste kledij en een zaklamp.

Gidsen: historische gidsenploeg

Leiding: Philippe Vanhove - 0477/63 67 74

Zondag
22. 8 - 13u.

Wandeling Barebeek

Afspraak: Bist, Wilrijk

Einde: 16.30u. ter plaatse

Inschrijven verplicht !

Ten Zuidoosten van Mechelen tussen de Dijle en de spoorweg Mechelen – Leuven ligt het mondingsgebied van de Barebeek. Een mozaïek van her en der verspreide gebieden, vochtige weilanden, ruigtes, akkers, een broekbos, kleine landschapselementen.... vormen het landschap. Water afvoeren naar de Dijle is moeilijk. Als er veel regen valt lopen de weilanden onder water en worden ze een vogelparadijs. Weer of geen weer, de wandeling door dat gebied is voor iedereen toegankelijk.

Inschrijven is verplicht want het aantal deelnemers is beperkt tot 20.

Afspraak: we vertrekken om 13.00 u. op de Bist te Wilrijk met kostendelend vervoer. Einde ter plaatse omstreeks 16.30 u. Wie rechtstreeks naar daar wil gaan wordt om 14.00 u. verwacht aan de parking van het kerkhof van Muizen, Kerkenbos 5, 2812 Muizen.

Mee te brengen: stevige wandelschoenen, verrekijker, fototoestel, loepje.

Gids: Marc Verhelst

Leiding: Lucy de Nave - 03/237 99 52 - 0485/71 73 48 (GSM enkel op de dag zelf bereikbaar)

Zaterdag
28. 8 - 14u.

Fort 7, Wilrijk
Erfgoedwandeling

Afspraak: Legerstraat 40

Einde: 16.30u.

Inschrijven verplicht

Zie aankondiging 18 juli.

Afspraak: om 14u. aan de ingang van Fort 7. Einde omstreeks 16.30 u. Huisdieren zijn niet toegelaten.

Mee te nemen: stevig schoeisel, aangepaste kledij en een zaklamp.

Gidsen: historische gidsenploeg

Leiding: Philippe Vanhove - 0477/63 67 74

Fort 7 Opendeur: een echte Wilrijkse Natuur en erfgoedparel

Zaterdag 28 en zondag 29 augustus

Bijna 2 jaar lang bleef het Fort vrijwel gesloten door Corona maar dit weekend kan je deze Wilrijkse natuur- en erfgoedparel in al zijn glorie verkennen en bezoeken.

Op zaterdagavond 28 augustus van 19.30 u. tot 22 u. leiden we je op tot vleermuiskenner, via een fijne diareeks met spectaculaire beelden. Nadien gaan we langs de fortgracht met een detector op speurtocht naar jagende vleermuizen. Deze activiteit is kindvriendelijk vanaf 8 jaar. Muggenwerende zalf/spray meebrengen en zaklamp, al gaan we die minimaal gebruiken.

Inschrijving gewenst via hugo.waeterschoot@scarlet.be

Op zondag van 10 u. tot 18 u. kan je het Fort bezoeken en voorzien we de ganse dag educatieve natuur- en monumentenroutes voor het ganse gezin ... en jongeren... wel die kunnen vandaag echte natuurdetectives worden... best spannend hoor!

Ook de allerjongsten vergeten we niet! Voor hen voorzien we gepaste natuurontdekkings-activiteiten.

Na deze verkenning kan je rustig bekomen in ons natuurcafé.

Nodig gerust iedereen van je kennissenkring uit en kom (bij voorkeur) met de fiets naar het Fort.

Waar: Fort 7: Legerstraat 40, Wilrijk

Toegang: gratis voor iedereen !

Hoe bereiken: te voet of met de fiets natuurlijk ! Als het echt niet anders kan per wagen (parkeren op de parking van het crematorium)

Gezien de aflopende Coronamaatregelen vragen we je wel om op de website www.zuidrand.be even na te gaan welke de laatste voorwaarden en condities zijn.

Zaterdag
5. 9 - 8u.

Bustocht

Landschapsexcursie naar de zuidrand van de Hoge Venen

Afspraak: Bist, Wilrijk

Einde: 19.30 u. te Wilrijk

Inschrijven !

Vandaag kan je de zuidrand van de Hoge Venen verkennen... En misschien wel verrassend, geen ploeter of dabberwandeling maar een mooie en vooral erg afwisselende landschapsexcursie, waarbij we starten in Ovifat op het hoogveenplateau en langzaam afzakken tot aan de rivier de Warche aan de stuwdam van Robertville. Op deze 11 km lange wandeling verandert het landschap dan ook voortdurend.

Van reusachtige haagbeukenhagen, naar loofbos, veenvelden met jeneverbessen, uitgesuurde beekvalleien, landbouwgebieden, dicht zuur naaldbos, tot de randen van de kalkzone aan de Warche waar het kasteel van Reinhardstein bovendien torent. Moeilijk om je meer afwisseling voor te stellen, niet ?

Combineer dit met prachtige landschappen en vergezichten en je hebt geen enkel argument meer om thuis te blijven vandaag.

Het loopt tegen de herfst aan dus de natuur is over zijn hoogtepunt heen... maar niet zo aan de rand van het veen. Dat zal je wel merken. We hopen nog heel wat te zien (vogels en planten) en vertellen er honderduit over.

Deze wandeling is één van de mooiste landschapswandelingen van ons land, redelijk lang maar helemaal niet moeilijk, meestal bergaf al zitten er 2 korte klimmetjes in.

Na de wandeling verfrissen we even met een drankje en rijden we nadien met de bus terug naar Wilrijk. We maken er ook onze eerste bustochtreis van na Corona. Het comfort van een bustocht maakt het nog zo veel aangenamer.

Afspraak: vertrek op de Bist te Wilrijk om 8 u. Terug tegen 19.30 u.

Meebrengen: goede stapschoenen (laarzen zijn niet noodzakelijk). Picknick (we eten buiten onderweg)
Kostprijs: 20 € per persoon (max 60 € per familie) te storten op BE02 9799 7675 4740 van Natuurpunt Zuidrand Antwerpen met vermelding van je naam, aantal deelnemers en GSM nummer.

Leiding: Hugo Waeterschoot - 0477/33 23 30 - hugo.waeterschoot@scarlet.be

Zaterdag 11 september: Natuurpunt op de infomarkt van Groen-en Buurtbouwers van het district Wilrijk 12 u. -18 u.

Het district Wilrijk organiseert deze zaterdagmiddag een infomarkt op de Bist in Wilrijk waar je kennis kan maken met Groen-en Buurtbouwers. We gaan hierbij voor meer groen, minder verharding en betere opvang van regenwater in Wilrijk. Ontdek alle details verder in dit nummer en op www.wilrijk.be/groenbouwers en www.wilrijk.be/buurtbouwers

Natuurpunt ondersteunt deze initiatieven ten volle en nodigt je uit om deze markt te bezoeken. Onze afdeling zal er voor een natuur-educatieve stand zorgen en je kan er meteen ook de pakketten van de behaagactie en tegeltuintjes bekijken om deze te bestellen.

We verwachten je dus vast en zeker want je kan op de markt vele tips vinden om je verharde voortuin om te vormen tot een groenparadijs (foto), je perceel of je dak te vergroenen, regenwater te hergebruiken of lokaal te infiltreren, een geveltuintje aan te leggen, en nog veel meer.

Met een klimaatpremie moedigt de stad Antwerpen ingrepen aan je woning aan die de stad helpen afkoelen, wateroverlast opvangen en dieren en vogels helpen overleven. Op de markt kom je te weten hoe. Lees er meer over op www.antwerpen.be/klimaatpremie.

© Frederik Beyens

Speeltuin Park van Eden - © Sigrid Spinnox

Zaterdag
11. 9 - 14u.

Fort 7, Wilrijk
Erfgoedwandeling

Afspraak: Legerstraat 40

Einde: 16.30u.

Inschrijven verplicht

Zie aankondiging 18 juli.

Afspraak: om 14u. aan de ingang van Fort 7. Einde omstreeks 16.30 u. Huisdieren zijn niet toegelaten.

Mee te nemen: stevig schoeisel, aangepaste kledij en een zaklamp.

Gidsen: historische gidsenploeg

Leiding: Philippe Vanhove - 0477/63 67 74

Zondag
12. 9 - 8u.

Steltlopers zoeken in de regio Lier

Afspraak:
Boomsesteenweg 333, Wilrijk

Einde: middag

Inschrijven verplicht

Na het bezoek aan de ringpost in Anderstad vorige maand maken we een tocht langs Lierse waters. Afhankelijk van de voorafgaande waarnemingen houden we halt bij Provinciale overstromingsgebieden aan het Plaslaar en de Jutse Plassen

Het overstromingsgebied 'Jutse Plassen' in Koningshooikt werd in 2006 ingehuldigd door de Provincie. Het relatief kleine gebied van 11 hectare omvat twee grote poelen. Twee grotere watergangen zorgen ervoor dat water in en uit het gebied kan lopen. Ondanks het kleine formaat worden er regelmatig mooie soorten waargenomen.

Ook Anderstad kan terug op de agenda staan. We zien wel.

Afspraak: we vertrekken om 8u. vanaf de parking aan de Boomsesteenweg 333, Wilrijk (ter hoogte van 't Spant). We rijden indien mogelijk kostendelend (0,07 cent/km). Einde rond de middag.

Inschrijven bij Wim Stappers – stappers.wim@gmail.com

Gids: Wim Roelant

Zondag
12. 9 - 13u.

De Zegge

Afspraak: Bist, Wilrijk

Einde: 16.30u. ter plaatse

Inschrijven verplicht !

Het is alweer drie jaar geleden dat we een bezoek brachten aan De Zegge. Vandaag doen we dat weer. Omdat dit gebied behoort tot een van de weinige natuurgebieden in Vlaanderen die niet vrij toegankelijk zijn, geeft hier wandelen een gevoel van complete rust en verbondenheid met de natuur.

Het is eigendom van de Koninklijke Maatschappij voor Dierkunde van Antwerpen en is ongeveer 55 ha groot. Langveenplassen, originele elzenbroeken en een heideterreintje brengen afwisseling in het landschap. De orchideeënweiden zijn prachtig maar om deze tijd van het jaar helaas niet meer in bloei.

Bij vorige bezoeken zagen we o.a. Kleine karekiet, Wespandief en Boomvalk. Verder Grote ratelaar, Kleine zonnedauw, Wateraardbei, Gevlekte orchis, Koningsvaren, Watervorkje, Pijptorkruid en nog veel meer.

We houden ons uiteraard aan de op dat ogenblik geldende coronamaatregelen.

Inschrijven voor deze tocht bij Lucy de Nave is noodzakelijk want het aantal deelnemers is beperkt tot 25 personen.

Honden zijn vanwege de kwetsbaarheid van het gebied niet toegelaten.

Afspraak: vertrek met eigen wagens aan de Bist te Wilrijk om 13.00 u. (kostendelend vervoer).

Je kunt rechtstreeks naar het gebied gaan, parking Mosselgoren 13 2440 Geel. Einde ter plaatse omstreeks 16.30 u.

Mee te brengen: laarzen bij regenweer, veldgidsen, verrekijker, fototoestel, loep, eventueel regenkledij.

Het inkomgeld voor De Zegge bedraagt 4 Euro per persoon, ter plaatse aan de leiding te betalen.

Gids: plaatselijke gids

Leiding: Lucy de Nave - 03/237 99 52 - 0485/71 73 48 (GSM enkel op de dag zelf bereikbaar)

Zaterdag 18 september: World Clean up dag **Natuurpunt en Buurtbouwers van het district Wilrijk slaan de handen in mekaar in het Park Van Eden.**

Vorige week vond de infomarkt plaats op de Bist en vandaag gaan we samen met Buurtbouwers aan de slag. Daar hebben we een goede reden voor want vandaag is het de World Clean up day. Samen met het district organiseren we dan ook in het Park van Eden (foto p.7) een activiteit om samen zwerfvuil op te ruimen, een gegidst bezoekje te brengen aan het natuurreservaat Groen Neerland centraal gelegen in het park en even mee te proeven van het groenbeheer in het natuurgebied.

Iedereen is welkom tussen 14 u. en 16.30 u.

Kom naar het standje aan de achterzijde van het gebied aan de toegang tot het Park van Eden (aan de Kleine Doornstraat). Zorg wel voor werkhandschoenen en goed schoeisel zeker als het nat is geweest.

Meer informatie over deze actie kan je begin september terugvinden op onze website www.zuidrand.be/new. Kom je, geef ons dan even een seintje via www.wilrijk.be/buurtbouwers

Zondag
19. 9 - 14u.

Fort 7, Wilrijk

Herfstwandeling

Afspraak: Legerstraat 40,

Einde: 16.30u. ter plaatse

Inschrijven verplicht !

De zomer loopt stilaan over in de herfst, dat merken we ook aan de natuur. We gaan op zoek naar de laatste zomerbloeiërs, vinden misschien al de eerste paddenstoelen, laten ons betoveren door de nog vliegende vlinders en libellen en speuren de bomen en het luchtruim af naar de aanwezige vogels.

Na de wandeling kan je, indien de Coronamaatregelen en de weersomstandigheden het toelaten, nog even nakaarten en een glaasje drinken op het terras van ons stamlokaal "de IJsvogel".

Inschrijving noodzakelijk via de website van Natuurpunt

Afspraak: 14.00 uur, aan de ingang van Fort 7 Legerstraat 40 (schuin tegenover nr. 75) te 2610 Wilrijk Antwerpen. Let op het spandoek van Natuurpunt aan de ingang. Einde van de wandeling voorzien rond 16.30 u.

Kledij: stevig schoeisel of bij regenweer laarzen, eventueel regenkledij

Mee te brengen: je verrekijker, fototoestel en loepje.

Gids/Leiding: Lucy de Nave - 03/237 99 52 - 0485/71 73 48 (GSM enkel op de dag zelf bereikbaar)

Nicole Boussemaere 0494/71 59 32

Zondag
26. 9 - 14u.

Fort 7, Wilrijk
Erfgoedwandeling

Afspraak: Legerstraat 40

Einde: 16.30u.

Inschrijven verplicht

Zie aankondiging 18 juli.

Afspraak: om 14u. aan de ingang van Fort 7. Einde omstreeks 16.30 u. Huisdieren zijn niet toegelaten.

Mee te nemen: stevig schoeisel, aangepaste kledij en een zaklamp.

Gidsen: historische gidsenploeg

Leiding: Philippe Vanhove - 0477/63 67 74

Zondag
26. 9 - 13.15u.

Wandeling in het Zoerselbos

Afspraak: Bist, Wilrijk

Einde: 16.30u. ter plaatse

Inschrijven verplicht !

Het Zoerselbos is een 400 ha groot natuur- en bosgebied. Je wandelt er onder eikenbossen en naaldhout, op graslanden, heide en drassige weiden. Verschillende zeldzame planten en 1800 soorten paddenstoelen en zwammen bewijzen dat het Zoerselbos niet zomaar een bos is. De schrijver Hendrik Conscience liet zich inspireren in zijn boeken door dit prachtige gebied. Linda Lambreghts is hier thuis en we hebben het geluk dat zij ons zal gidsen.

Honden zijn niet toegelaten vanwege de kwetsbaarheid van dit stuk natuur.

Het aantal deelnemers is beperkt tot 20 dus is inschrijven noodzakelijk.

Afspraak: we vertrekken om 13.15 u. op de Bist te Wilrijk met kostendelend vervoer. Einde ter plaatse om 16.30 u. Wie rechtstreeks naar daar wil gaan wordt om 14.00 u. verwacht aan het Bezoekerscentrum Zoerselbos, Boshuisweg 2, Zoersel, 2980. Het einde is voorzien tussen 16.30 en 17.00 uur.

Mee te brengen: loep, verrekijker, fototoestel, stevig schoeisel of laarzen bij regenweer.

Gids: Linda Lambreghts

Leiding: Lucy de Nave - 03/237 99 52 - 0485/71 73 48 (GSM enkel op de dag zelf bereikbaar)

Zondag
3. 10 - 13.30u.

Verrassingswandeling

Afspraak: Bist, Wilrijk

Einde: 16.30u. ter plaatse

Inschrijven verplicht !

Het is soms moeilijk vooruit te weten welke gebieden in bepaalde periodes interessant zijn. Wanneer zullen de lentebloeiers er in hun mooiste kleedje bij staan, welke vogel wordt juist ergens veelvuldig gespot, enz. Daarom proberen we een nieuwe formule. We gaan met zijn allen gezellig wandelen op zoek naar planten, vogels, mossen en meer. Vermits er steeds op onze tochten veel ervaren natuurkenners aanwezig zijn zal het gidsen geen probleem zijn, want ieder kan indien zij of hij wenst zijn kennis naar voor brengen. Een week voordien wordt bepaald waar we naartoe gaan. Wie dat wenst kan dan de leiding opbellen (op het vaste nummer) om te weten waar de wandeling plaats heeft. Anders kom je gewoon naar de Bist en je laat je verrassen. We houden ons uiteraard aan de op dat ogenblik geldende Coronamaatregelen.

Afspraak: we vertrekken om 13.30 u. aan de Bist te Wilrijk (kostendelend vervoer) en eindigen om ongeveer 16.30 u. ter plaatse. Wie rechtstreeks naar het gebied wil rijden kan de leiding contacteren.

Mee te brengen: loepje, verrekijker, veldgidsen, fototoestel, stevig schoeisel en aangepaste kledij.

Leiding: Lucy de Nave - 03/237 99 52 - 0485/71 73 48 (GSM enkel op de dag zelf bereikbaar)

Zaterdag
9. 10 - 14u.

Fort 7, Wilrijk
Erfgoedwandeling

Afspraak: Legerstraat 40

Einde: 16.30u.

Inschrijven verplicht

Zie aankondiging 18 juli.

Afspraak: om 14u. aan de ingang van Fort 7. Einde omstreeks 16.30 u. Huisdieren zijn niet toegelaten.

Mee te nemen: stevig schoeisel, aangepaste kledij en een zaklamp.

Gidsen: historische gidsenploeg

Leiding: Philippe Vanhove - 0477/63 67 74

Zondag
10. 10

Beekvalleien in de zuidrand van Antwerpen.

Vandaag organiseert de streekvereniging Zuidrand van de provincie samen met enkele Natuurpunt afdelingen en de lokale gemeente een dag met aandacht voor de beekvalleien en open ruimte in de Zuidrand. Een groot gedeelte van dit gebied ligt binnen het werkingsgebied van onze afdeling. We zetten hier dan ook met veel plezier onze schouders onder. Je mag je verwachten aan een kinderactiviteit in en rond het Uilenbos, een speciale thema excursie in de Edegemse beekvallei aan het Pluysegembos en een fijne verkenning met een wandeling langs het Geitenpad en Groen Neerland te Wilrijk. Op dit moment wordt het detail van de planning verder besproken met de Streekvereniging Zuidrand, daarom verwijzen we voor de definitieve agenda naar ons volgend rAntGroennummer en website.

Zondag
17. 10 - 8u.

Viersels Gebroekt

Afspraak:
Boomsesteenweg 333, Wilrijk

Einde: middag

Inschrijven verplicht

We gaan een halve dag op stap onder leiding van Bart Moons en Marc Hofman.

Bart is de geknipte man om ons te leiden door de vroegere vloeibeemden langs de Kleine Nete. In dit voor vogels zeer aantrekkelijke gebied huist er sinds enkele jaren ook een beverkoppel. Zoals je misschien wel weet werd hier eind april van dit jaar nog de zeldzame griel gespot. De weelde aan insecten, in dit door Natuurpunt beheerde terrein, vormt een gedekte tafel voor Blauwborst, Rietzanger, Sprinkhaanzanger en andere vogels die in het riet en struweel nestelen.

Waterdicht schoeisel kan van pas komen.

Afspraak: we vertrekken om 8u. vanaf de parking aan de Boomsesteenweg 333, Wilrijk (ter hoogte van 't Spant). We rijden indien mogelijk kostendelend (0,07 cent/km).

Te voorzien: waterdicht schoeisel

Inschrijven bij Wim Stappers – stappers.wim@gmail.com

Gidsen: Bart Moons en Marc Hofman

Leiding: Wim Stappers – 0477 51 61 54

Zondag
24. 10 - 14u.

Een combinatie van natuur en kunst in het Middelheimmuseum

Afspraak: Middelheimlaan 61, Antwerpen

Einde: 16u. ter plaatse

Het Middelheimmuseum ligt sinds 1950 in het Antwerpse Middelheimpark. Dit openluchtmuseum werd in de loop der jaren opmerkelijk uitgebreid. In een bijzondere setting biedt het openluchtmuseum een boeiend overzicht van meer dan honderd jaar beeldende kunst. Tot op vandaag blijft de collectie van het museum groeien met aankopen. Na een grondige metamorfose ging het vernieuwde museum eind mei 2012 weer open. Het museumterrein werd met 5 ha uitgebreid. Maggy Troffaes, natuurgids in onze afdeling en tot voor haar pensionering werkzaam in het museum, nodigt ons hier vandaag uit op een wandeling die natuur en kunst perfect combineert. Nadien kunnen we nog wat keuvelen in de gezellige cafetaria of bij mooi weer op het terras buiten.

Afspraak: om 14.00 uur aan de ingang van het Middelheimmuseum, Middelheimlaan 61, Antwerpen. Einde van de wandeling ongeveer om 16.00 uur ter plaatse.

Mee te brengen: fototoestel, loepje

Gids: Maggy Troffaes

Leiding: Lucy de Nave - 03/237 99 52 - 0485/71 73 48 (GSM enkel op de dag zelf bereikbaar)

Zondag
24. 10 - 14u.

Fort 7, Wilrijk
Erfgoedwandeling

Afspraak: Legerstraat 40

Einde: 16.30u.

Inschrijven verplicht

Zie aankondiging 18 juli.

Afspraak: om 14u. aan de ingang van Fort 7. Einde omstreeks 16.30 u. Huisdieren zijn niet toegelaten.

Mee te nemen: stevig schoeisel, aangepaste kledij en een zaklamp.

Gidsen: historische gidsenploeg

Leiding: Philippe Vanhove - 0477/63 67 74

Zondag
31. 10 - 13.15u.

Paddenstoelenwandeling
De Inslag, Maria-ter-Heide

Afspraak: Bist, Wilrijk

Einde: 16.30u. ter plaatse

Het seizoen is aangebroken waarin we de paddenstoelen vooral in de bossen massaal kunnen vinden. Tijdens deze rustige herfstwandeling blijven we hier en daar staan bij deze mooie mysterieuze organismen. Welk soort is het? Is de paddenstoel giftig of eetbaar?

Een beetje geschiedenis en verhaaltjes komen er ook aan te pas. We hebben hier o.a. al Armbandgordijnzwam, Kostgangerboleet, Witte koraalzwam, Elzenkrulzoom en Spikkelplooiarasol gedetermineerd. Tussendoor genieten we van de prachtige herfstsefeer.

Het domein De Inslag is 147 ha groot en ligt in het noordelijk deel van de gemeente Brasschaat. Er groeit veel Grove den en Lork. Zwarte specht, Buizerd, Sperwer, Havik en Bosuil werden reeds waargenomen.

Afspraak: we vertrekken om 13.15 u. aan de Bist te Wilrijk (kostendelend vervoer) en eindigen ter plaatse om 16.30 u. Wie rechtstreeks naar daar wil gaan wordt om 14.00 u. verwacht in de Kerkedreef, voor de ingang van het domein 'De Mik'.

Mee te brengen: loep, fototoestel, paddenstoelengids, stevig schoeisel.

Leiding: Lucy de Nave - 03/237 99 52 - 0485/71 73 48 (GSM enkel op de dag zelf bereikbaar)

TORFS

Schoenen met naam www.torfs.be

Schoenen TORFS heeft 1 baanwinkel in onze afdeling te Edegem op de Mechelsesteenweg (nr. 186). Als je de papieren draagtas aan de kassa weigert ten voordele van het milieu, dan stopt schoenen TORFS onmiddellijk 0,15 euro in een nestkast ter plaatse ten voordele van de natuur. De winkel van Edegem steunt hiermede het reservatenfonds.

Bovendien krijg je als lid van Natuurpunt steeds 10 % onmiddellijke korting aan de kassa bij de aankoop van een paar nieuwe schoenen. De enige voorwaarde is je lidkaart laten zien en een paar oude schoenen meebrengen. Ook de opbrengst van de oude schoenen gaat naar een goed doel, een aantal ontwikkelingsprojecten in Afrika.

Hoewel het nu zomert blikken we nog even terug op het laatste stukje van de winter. Zoals te verwachten kregen we dan geregeld bezoek van Kuif-, Krak-, Slob-, en Tafeleend evenals een klein aantal Aalscholvers. De Aalscholvers hadden een specifieke hoge boom uitgekozen om te pleisteren als ze niet zwemmend op het vestingwater vertoefden. Pleisterende zangvogels in klein aantal waren dan Koperwiek, Goudhaan, Vink, Staartmees en Gaai.

De Houtsnip treffen we ieder jaar in de trektijd en dit was het geval op 17 en 23 maart. Een zeer zeldzame bezoeker is de Zwarte specht want het fort plus het Schoonselhof zijn niet de meest geschikte biotoop en te beperkt in oppervlakte. Toch werd op 13 maart de kenmerkende roep gehoord! Een pittige watervogel is zeker de Dodaars. Een koppel werd geregeld opgemerkt in de buurt van de rietkraag maar weet zich goed te verstoppen tussen laag neerhangende takken over het water. Mogen we al dromen van een broedgeval? Steltlopers worden sporadisch gezien langsheen de oevers van het vestingwater maar een Oeverloper verraste een groep beheerwerkers op 1 maart.

Buizerd is zowat de enige roofvogel die frequent boven het fort rondvliegt of er vertoeft. Sperwer laat regelmatig zijn sporen na door prooiresten en uitgetrokken pluimen van veelal Houtduiven. Vermits er op het Schoonselhof een broedpaar gevestigd is zien we deze vaker (mannetje of vrouwtje) rondvliegen. Een Boomvalk die rond een Buizerd vloog verraste ons toch wel en de snelheid waarmee die vliegen is top! Tijdens een inventarisatieronde van medewerkers van ARDEA op 20 mei zagen en hoorden ze de Grauwe vliegenvanger! Deze zomergast staat op menig verlanglijstje van vogelliefhebbers!

Op plantengebied is er een merklijke uitbreiding van Daslook, Bleeksporig bosviooltje, Glad parelzaad, Salomonszegel, Pinksterbloem en Echte koekoeksbloem. Kandelaartje, een kleine maar merkwaardige vertegenwoordiger van de Steenbreekfamilie houdt goed stand tussen en rond de voegen van de betonweg naast het glacis. Hulst is een soort die we binnen de perken willen houden want zowaar overal duiken zaailingen op. Japanse duizendknoop probeert zich op één plek te vestigen maar door stelselmatig uittrekken putten we deze invasieve soort uit. Soms verschijnt er iets nieuws op plantaardig gebied en deze nieuwkomer is de Kleine leeuwenklauw (rozenfamilie). We hopen dat deze soort zal standhouden en om te beletten dat deze onder de voet gelopen wordt steken we er letterlijk een stokje voor!

Vlinders waren er in het voorjaar met o.a. Citroenvlinder, Klein koolwitje, Oranjetipje, Dagnauwoog, Kleine vos en Bont zandoogje.

Een andere vaststelling is de aantrekkingskracht van de oude fortgebouwen op ongewenste bezoekers. Langs verschillende kanten tracht men binnen te dringen door o.a. de omheining te beschadigen of sluiptwegen te nemen. Tijdens het eerste weekend van mei hebben indringers in verschillende gebouwen een aanzienlijk aantal armaturen en lampenkappen afgebroken en opgeladen. Onze fortwachter Eddie kon één dader overleveren aan de politie die dan ook P.V. opmaakte. Op het terrein werd nog een draagtas met gestolen goed uit het fort gevonden. Zo ziet U maar dat niet iedereen met goede bedoelingen het fort betreedt! Tot slot kijken we allen uit naar versoepelingen van de Coronamaatregelen. Benieuwd of we weer een hete, droge zomer zullen beleven.

Aankondiging feestweekend 100 jaar Koornbloemwijk 25&26 september 2021

In 2021 is het exact 100 jaar geleden dat de eerste woningen in de Koornbloemwijk werden gebouwd. Daarop volgt een snelle expansie tot een levendige wijk.

Dit jaar bundelen we de krachten met het wijkcomité en verschillende burens en verenigingen om het 100-jarige jubileum van onze wijk op gepaste wijze onder de aandacht te brengen.

Op 25 en 26 september 2021 vieren we een heel weekend feest in een feesttent met live optredens en allerhande activiteiten. Noteer deze dagen alvast in je agenda.

Tijdens de opendeurdag van Natuurpunt, op 29 augustus (10u. - 18u.), stelt de Wilrijkse fotoclub Icon zijn speciaal naar aanleiding van 100 jaar Koornbloemwijk gemaakte foto's in fort 7 tentoon, een unieke tentoonstelling op een unieke locatie.

Wat ICON 'anders' maakt is dat alles in een vriendschappelijke sfeer gebeurt en het bespreken en becommentariëren van de beelden iedereen tot betere resultaten brengt. We delen onze kennis en

ervaringen om tot een hoger niveau te stijgen.

Heeft dit de fotograaf in u wakker gemaakt? Kom dan vrijblijvend kennis maken met ICON.

Neem een kijkje op onze website www.iconfoto.org, stuur voor info een mailtje naar iconwilrijk@gmail.com of bel 0475/24 39 19. Drempelvrees is helemaal niet nodig. Iedereen is van harte welkom! Tot binnenkort.

We hebben op de opendeurdag ook twee wandelingen voorzien door Begijn Le Bleu, een gepassioneerd verteller over zijn muze: de natuur. Eerste wandeling om 11 uur en nog een om 13:30 uur, duur ongeveer 75'.

Door corona maximum 25 personen per wandeling. <http://begijnlebleu.be/fwiet-fwiet/>.

GROENBOUWERS

Groenbouwers is de verzamelnaam van een reeks acties waarmee het district Wilrijk werk wil maken van minder verhardingen, meer groen en meer opvang van water in het straatbeeld. Zo kunnen Wilrijkenaren onder meer een gevelregenton kopen aan voordeeltarief, planten aanvragen bij het district of de tegels van hun verharde voortuin laten ophalen door stadsdiensten.

Met Groenbouwers wil het district Wilrijk klaarmaken voor de toekomst. Het klimaat verandert, waardoor we steeds vaker te kampen krijgen met heviger regenbuien, aanhoudende droogteperiodes en meer hitte.

Groenbouwers speelt hierop in en zet in op minder beton en meer groen in de straat. Meer groen neemt regenwater op en houdt het vast. Dat is beter dan het regenwater afvoeren naar het riool. De riolen geraken steeds vaker belast bij hevige regenbuien waardoor het water op straat kan komen te staan. Naast het tegengaan van wateroverlast is een groene straat vooral ook fijn voor de bewoners. Planten en bloemen houden de straat koel door verdamping en bomen zorgen voor aangename schaduw op een hete dag. En al dat groen wordt ook gesmaakt door anderen zoals bijen, vlinders, vogels.

Tal van acties voor Wilrijkenaren

- **GROENSLINGER** - Spreek je overbuur aan en ga voor een groenslinger. Dat is een klimplant die via een kabel de straat overspant. Een groenslingerexpert komt langs in de straat en geeft advies op maat. Kies een klimplant en het district Wilrijk zorgt voor de installatie van de kabels. Ook voor het uitbreken van stoeptegels en het vullen van het plantgat kan je hulp aanvragen.

- **VOORGEVELTON-ACTIE** - Met deze stijlvolle regenton van 200 liter kan je steeds je gieter vullen, bijvoorbeeld voor je geveltuint of de bloemen in het plantvak bovenaan de regenton. Plaats de ton tegen je voorgevel en sluit hem aan op de regenpijp. Je kan bij Groenbouwers een regenton kopen aan slechts 50 euro (40% van de normale aankooprijks). Snel zijn is de boodschap want de voorraad is beperkt

- **GRASSTROKEN / ONTHARDINGSVOORSTELLEN** - Verfraai een bestaande grasstrook. Of ga met burens aan de slag om een stuk verharding op het openbaar domein te vergroenen. Afhankelijk van de ingreep ondersteunt Groenbouwers jullie in de vorm van advies, materiaal, planrijp maken van de locatie en planten.

- **TEGELSERVICE** - Wil je je verharde voortuin inruilen voor een groener uitzicht, maar raak je je tegels niet kwijt? Schrijf je dan voor 15 september 2021 in op de tegelservice, een Wilrijkse primeur. Stadsmedewerkers halen je voortuintegels gratis op indien je meer dan 5 m² uitbreekt. Het aantal plaatsen voor dit proefproject is beperkt, dus wees er snel bij.

- **GEVELTUIJN** - Haal tegels weg aan je voorgevel en laat er planten bloeien. Het district biedt verschillende planten aan, aan jou de keuze. Kan je zelf de stoeptegels niet verwijderen? Geen probleem: het district schakelt een maatwerkbijbedrijf in aan een voordelig tarief.

- **BOOMVAK** - Bomen geven je straat karakter, maar een leuk onderhouden boomvak zorgt voor dat tikkeltje extra. Bestel een plantenpakket waarmee je het boomvak in je straat wil opfleuren. Groenbouwers haalt de boomrooster weg en zorgt voor een infobordje. Zo weet iedereen dat dit boomvak door een bewoner wordt verzorgd.

- **GRATIS PLANTJES** - Wie kiest voor een groenslinger, geveltuint, buurtcontract of boomvak, kan via Groenbouwers gratis plantjes kiezen uit een uitgebreide plantenlijst. Deze kunnen dan opgehaald worden in de stadsserre aan de Neerlandweg op vrijdag 22 en zaterdag 23 oktober 2021. De deadline om planten te bestellen is 30 september. Ook in 2022, 2023 en 2024 herhalen we de acties van Groenbouwers.

- **ECO-SCHOLEN** - Het district ondersteunt Wilrijkse ecoscholen met een bijkomende subsidie.

BUURTBOUWERS

Buurtbouwers is de dienst van het district Wilrijk die bewonersinitiatieven wil ondersteunen, om het buurt- en straatgevoel te versterken.. In dit thema ondersteunt Buurtbouwers bv. poetsacties die bewoners, verenigingen of scholen organiseren door een subsidie toe te kennen en poetsmateriaal te ontlenen.

Buurtbouwers moedigt bewoners ook aan om straatvrijwilliger te worden. Straatvrijwilligers zijn mensen die vrijwillig zwerfvuil opruimen in hun buurt of in parken. Zij worden verzekerd en krijgen ook poetsmateriaal van het district.

Buurtbouwers doet ook een warme oproep om mee te doen aan de World Clean up day, die plaatsvindt op 18 september.

Meer info hierover vind je hier: <https://worldcleanupday.be>.

Op zaterdag 23 oktober vindt de Herfstpoets plaats. Wilrijkse straten kunnen hun straat inschrijven tot 12 september. Op die dag poetsen ze samen met de burens en ontvangen ze viooltjes van het district. Zo wordt hun straat proper en fleurig gehouden.

Website

Wilrijkenaren die meer willen te weten komen over Groenbouwers en Buurtbouwers, vinden alle informatie op www.wilrijk.be/groenbouwers en www.wilrijk.be/buurtbouwers. en vergeet het niet ... op zaterdag 11 september 2021 van 12 u. tot 18 u. kan je ook alles komen ontdekken op de infomarkt op de Bist (zie ook in de agenda van dit nummer).

DE WINKEL VERREKIJKERS TELESCOPEN NACHTKIJKERS STATIEVEN MICROSCOPEN DIVERSEN CONTACT

✓ 40 JAAR EXPERTISE ✓ OFFICIËLE PARTNER NATUURPUNT ✓ RUIM ASSORTIMENT ✓ 30 JAAR GARANTIE

ONTDEK DE NATUUR
ZOALS ZE ECHT IS

SIGHTS OF NATURE

Vlamingveld 89
8490 Jabbeke, Belgium
T: +32 (0)50 31 50 01
T: +32 (0)50 31 68 47
son@deputter.com

De Waarnemer

In deze rubriek laten we een vogelaar uit het Ardea werkingsgebied aan het woord die een bijzondere vogelwaarneming beleefde. Dat kan gaan over een vertederende ontmoeting met een roodborstje in de tuin tot het spotten van een zeldzaamheid tijdens de trek. Of over het ontdekken van iets, waar je best trots op bent....

Deze keer: Eddie Schild uit Wilrijk.

Zondag hoogdag!

Omdat de jonge Slechtvalken op uitvliegen stonden, was het best dat iemand van de vogelwerkgroep op de uitkijk stond bij de Christus Koningkerk in de tentoonstellingswijk. In geval van een slechte eerste vlucht (lees: vrije val door ongeoefende vleugels) kan er dan snel hulp geboden worden. Onze vaste man op post (Maarten Mortier) moest spijtig genoeg werken dus zocht hij een vervanger, medewerker Eddie Schild offerde er graag een vrije zondag voor op. Misschien zou het nog wel enkele leuke foto's opleveren, zo dacht hij.

Dus op zondag 31 mei stond hij daar van 's ochtends vroeg al te waken bij de jonge Slechtvalken. Camera met telelens, verrekijker én zijn telescoop bij de hand. En het leverde zeker mooie waarnemingen op.

Het begon al met de aanlevering van prooien, door één van de ouders-Slechtvalken, voor de jongen. Op dat moment is er nogal wat beweging, geroep en gekrijs te noteren. Kortom, een levendig nest. Daar Eddie de afgelopen jaren ook mee betrokken was bij de bouw en het onderhoud van de nestkast op die toren, gaf het hem vandaag eens te meer voldoening om zo een succesvol broedgeval van Slechtvalken te kunnen observeren.

Volhardend bleef Eddie maar naar de toren en de lucht kijken, geen enkele beweging van de Slechtvalken ontging hem. Tot er plots, heel hoog in de blauwe lucht, een andere roofvogel in het vizier kwam. 'Ik dacht amai! Wat is dat? Zo een groot beest, is dat misschien geen Zeearend?'

Eddie was vol verbazing en opwinding, maar gelukkig ook nog cool genoeg om meteen naar zijn camera te grijpen. Met één gemikt shot had hij de enorme vogel die langzaam verder zeilde nog net te pakken. Oef!

Maar daarmee was de kous nog niet af. Kort na de middag krijgt Eddie een WhatsApp bericht. Het is de gekende vogeltekenaar Joris De Raedt, die Eddie vraagt of hij nog ergens mee kan naar een plaats waar de werkgroep uiltjes ringt? 'Helaas, vandaag niet, antwoordde Eddie, want ik ben van wacht bij de jonge Slechtvalkjes op 't Kiel.'

'Ook goed, die wil ik ook graag tekenen!' was de repliek van Joris.

Een half uur later was Eddie niet meer alleen aan het observeren. Naast hem, gezeten op een driepikkeltje, was een ware illustrator bezig met live veldwerk, en verschenen de mooiste portretten van de vogels op papier. Ook mooi om naar te kijken dus.

Na een achttal uur de wacht houden trok Eddie dan naar huis, benieuwd naar een uitvergroting van zijn snelle foto van de grote roofvogel op een computerscherm. 'Toen ik het beeld dan zo te zien kreeg viel ik bijna van mijn stoel! Het was geen Zeearend, maar een Vale gier! Ik kon m'n ogen bijna niet geloven, zo'n uitzonderlijke waarneming heb ik hier in België nog niet eerder gedaan. Ik vroeg meteen bij enkele anderen bevestiging, want je weet maar nooit of ik me vergiste. Maar nee hoor, ook zoon Niels en Maarten van de vogelwerkgroep waren éénsluidend positief: ik had wel degelijk een zeldzame Zuid-Europese gier gespot, hier bij ons in de buurt.

Dus van een saai dagje wacht houden was die zondag geen sprake. Het was een vogelryke hoogdag!

(opgetekend door Joris Van Reusel)

Slechtvalken op het Kiel

Nieuw leven op de Christus Koning kerk

Na twee mislukte broedseizoenen en een nieuw koppel dat het territorium bezet aan de Christus Koningkerk (CKK) is er dit jaar terug positief nieuws te melden.

Op 17 april 2021 werden er drie jongen geboren in de nestkast die Ardea/Aruw op de toren plaatste. Het vrouwtje dat in 2015 in Sint-Pieters-Woluwe geboren werd en een driejarig mannetje uit Lier zijn de oudervogels. De jongen (twee mannetjes en één vrouwtje) werden na een paar weken voorzien van een wetenschappelijke ring en een kleuring zodat ze later opgevolgd kunnen worden. Eind mei verlieten de jongen de nestkast en zaten ze op de dakrand en begonnen ze hun vleugels te oefenen. Enkele dagen nadien maakten ze al hun eerste kleine vluchtjes en kon je ze zien zitten op het kruis op de top van de koepel. In die periode waakten we zo veel mogelijk nabij de toren, om eventuele gevallen jonge vogels te kunnen redden. De ouders blijven in de buurt en leveren regelmatig prooien aan.

Bij het verschijnen van dit bericht zullen ze hun eerste echte vluchten hebben gemaakt en leren ze jachttechnieken van de ouders. Misschien kan je hen zo nog bewonderen in de buurt van de kerk. De kers op de taart voor iedereen die meewerkte aan dit project!

Maarten Mortier.

Ardea's winterslaap ging al over in een lenteslaap en deint nog een beetje verder uit... Voor het organiseren van publieke groepsactiviteiten blijven we als vogelwerkgroep uiterst voorzichtig. De goesting is er zeker en vast, maar de omstandigheden zijn nu éénmaal wat ze zijn. Zolang het c-virus niet echt helemaal de kop is ingedrukt en iedereen weer gerust en veilig kan samenkomen, beperken we de inspanningen op dat vlak en sparen we de energie en ideeën nog wat op. Het is een beetje zoals de sterrenchefs: voor een halve pannenkoek op een terras maken we de pannenkoek niet warm.

Maar toch komt er opnieuw beweging in de reiger. We richten de blik op de tweede helft van de zomer en zetten dan alvast terug één activiteit per maand op het menu. We blijven daarvoor in de buurt van ons werkingsgebied, want ook daar zijn nog altijd leuke vogelplekken te ontdekken.

In augustus nodigen we u graag uit voor een bezoek aan de ringpost van Anderstad (Lier). Het is dan de ideale periode van het jaar om enkele bijzondere (zond-)vogels die al op hun terugtocht naar het zuiden zijn, van heel nabij te kunnen zien.

Nog meer van dat, maar dan iets meer gericht op de stellopers, biedt de septemberactiviteit.

Tijdens een Liers rondje verkennen we enkele waterrijke natuurgebieden in de omgeving van Lier. Gegarandeerd wordt u verrast door deze landschappelijke pareltjes, hopelijk ook door enkele vliegende pareltjes!

In oktober, wanneer de herfst alweer in aantocht is, herememen we de excursie die in 2020 als eerste werd afgelast ten gevolge van de pandemie, en trekken we naar het Viersels Gebroekt. Ook dit waterrijk open landschap heeft in die tijd van het jaar heel wat te bieden.

Ondertussen zal hopelijk de lucht helemaal opgeklaard zijn en kunnen we verder vooruit kijken en nieuwe plannen maken.

Het is echter niet omdat er geen publieke activiteiten konden doorgaan, dat Ardea stil zat. Integendeel, het hele voorjaar van 2021 was een drukke periode, met o.a. volgende projecten die werden opgevolgd.

Het trekken ging door, in beperkte opstelling. Het koude en natte voorjaar liet zich merken in de lage cijfers van de tellingen. Ca 20 à 30 % minder trekvogels werden geteld.

Ook het tellen van de reigermesten in de kolonie op het Schoonselhof ging door (april). Voor het eerst in zeven jaar stelden we een lichte terugval in het aantal nesten vast. Het slechte weer is er allicht de oorzaak van.

De nestkasten van Steen- en Kerkuil, en ook die van Torenvalken en Slechtvalken werden onderhouden, nagekeken en waar mogelijk werden jongen geringd. Daarbij waren kleine aantallen genodigden aanwezig: mensen die zich de voorbije jaren al hadden aangemeld via o.a. de Nacht van de Steenuil kregen nu de kans om uilskuikens van nabij te zien. Dé uitschieter in deze sector is het succesvolle broedgeval van de Slechtvalken op het Kiel. Voor het eerst sinds 2013 vlogen er weer jonge valkjes uit. Ook in Morsel was er wéér een geslaagd broedgeval, ook opgevolgd door onze Ardea/Aruw-medewerkers.

Helemaal prettig was de vaststelling dat voor het derde jaar op rij enkele Kieviten tot broeden kwamen op het weiland van de Ikea-parking te Wilrijk. Door onze actie, in samenwerking met het ANB, stopte Ikea onmiddellijk het maaien. We plaatsten info- en waarschuwbordjes

rond de weide en hielden de vier broedende koppels en de jongen zo veel mogelijk in het oog. Op 16 mei werden vier van de zeven jongen geringd. Eind mei waren nog minstens 3 jonge vogels aanwezig. Tijdens een eerste overleg tussen Ardea en Ikea Belgium bleek dat er een mooi Kievit-project, met het oog op het creëren van nog meer kansen voor deze vogels, mogelijk is. Daarover later zeker meer.

Ardea trad ook mee in de actie, in samenwerking met vogelwerkgroep Stadsmus, voor het beschermen van een unieke, nieuwe kolonie Oeverzwaluwen langs de Scheldekaai. Op de werf van de wijk Nieuw Zuid vestigden zich medio mei plots zo'n 150 koppels van deze geweldige, bruin-witte zwalwtjes in een steile rand van een zandberg. Ook hier trokken we samen met het ANB aan de bel. Resultaat van een paar weken intens observeren en communiceren met de betrokken partijen: de landschapsarchitecten onderzoeken nu hoe ze een blijvende oeverzwaluwwand in het nieuwe park kunnen integreren. Een unieke situatie alweer, zo'n zeldzame vogels in een stedelijke omgeving.

Ook bij enkele acute gierzwaluw-bedreigingen werden we betrokken. Zo dreigde de Stad Antwerpen, onbewust, een kolonie te vernietigen door de renovatiewerken aan een school te Hoboken. Gelukkig was er wel een wakkere projectleidster betrokken, die Ardea uitleg vroeg bij de vreemde kasten tegen de blinde gevel daar.... Het leidde alleszins tot een aanpassing van de werfplanning, een constructieve dialoog met de dienst Onderwijsgebouwen van de Stad, en het perspectief op de integratie van nieuwe kasten in het nieuwe project.

We vermelden ook, nogmaals, het permanente telwerk dat een hele groep die-hard vogelaars verricht in het kader

van de Broedvogelatlas 2020-2023. Dat immense werk gebeurt in alle stilte, maar is ontzettend belangrijk voor het actualiseren van de wetenschappelijke data over onze avifauna. De lente bezorgde de tellers iets minder leuke, zonnige ochtenden dan vorig jaar, bij het tellen van het "5 x 5 km hok" (Edegem-Wilrijk).

En last but not least in onze opsomming van stille werken achter de coulissen, is onze stevige ondersteuning van het dossier dat Natuurpunt blijft ontwikkelen tegen de bouw van de Maritieme Campus in de Hobokense Polder. We blijven ijveren voor het niet-bouwen op die plek, maar de kaarten liggen (economisch, politiek) soms nogal complex. Voor het nefaste hoogbouwproject (net naast onze telpost op de Scheldedijk) werkten we alvast, voor het geval er wéér een bouw aanvraag zou opduiken, een straf alternatief concept uit. Een laag en plat gebouw als een soort "natuurdaklandschap" zou én het landschap sparen én meer kansen kunnen bieden voor allerlei dieren en zeker ook vogels. Dat idee werd eind mei overgemaakt aan het stadsbestuur, opdat men er zich bewust van zou zijn dat natuur inclusieve bouwprojecten wel degelijk kunnen. Het valt te hopen dat men na alle corona-ellende ook op beleidsniveau radicale keuzes voor de natuur durft te maken.

Wij laten alleszins geen enkele kans voorbijgaan om hen en allen die het willen horen, daar op te wijzen! En dat steeds in naam van alle Natuurpunters, leden zoals u, die ook in stille tijden (waarin we elkaar wat minder konden zien) een grote rol van betekenis blijven spelen. En dat is zeker géén halve pannenkoek!

Voor Vogelwerkgroep Ardea
Joris Van Reusel

21-03 - Lentewandeling in 't fort
Aantal deelnemers: 10
Gids: Tuur Wuyts
Verslag: Chris De Ranter

"Wat deed het deugd om nog eens andere mensen te ontmoeten en van elkaar te leren", vertelde een deelneemster na afloop van de wandeling van zondag 21 maart op 't fort. Inderdaad, het was een beetje frisjes, maar de buitenlucht, de babbels, de grapjes, de natuurweertjes,... het heeft ons tieners erg veel deugd gedaan. Ook al was er nog niet zo bijster veel te zien van de lente. De bladeren van de Gulden sleutelbloem stonden al boven de grond maar van de bloemen zelf nog geen spoor. De enige bloempjes die we opmerkten, waren die van de Sleedoorn. Ook een enkele mannelijke wilg stond al uitgelaten geel te pronken. Van de Kaardenbol, de Teunisbloem en het Glad parelzaad vielen voorlopig alleen nog de zaaddozen van het vorige jaar op. De laatste plant leverde bewonderende uitspraken op toen we de zaadjes letterlijk onder de loep namen. Hetgeen ook al aardig opviel, maar dan door zijn frisgroene lentekleur, waren de bladeren van Vogelmelk en Daslook. In de communiemaanden zullen hier weer vele feestelijk-witte bloemen verschijnen. Een plant die het hele jaar door groen blijft, liet zich bewonderen naast de muur van

het reduit, in de droge gracht: de Tongvaren. De vogels hielden zich op deze rustige zondagmiddag nog redelijk gedeisd. Een paar Buizerds dwong onze eerbiedige bewondering af toen ze majestueus boven onze hoofden cirkelden. Een Aalscholver zat moederziel alleen te rillen in een boomtop. Op de ringgracht: Een koppeltje Kuifeenden, een paar mannetjes Wilde eend, een eenzame Meerkoet. Tussendoor het geroep van een Groene specht en enkele wisselende melodietjes van Koolmezen. En af en toe een kbv-ke dat voorbij vloog... Maar ook vogels laten hun sporen na. Zo troffen we enkele plukplaatsen aan. Waarschijnlijk van de Sperwer maar niet van de Vos want de schachten van de veren van de houtduiven waren nog heel. Tot slot deze doordenkertjes: de Haagbeuk is geen familie van de Beuk, maar van de berk. En een Bergeend komt niet uit de bergen maar verbergt zich in een hol. En de Hazeltworm is geen worm maar een hagedis. En de Heggemus is geen mus maar lijkt meer op de Roodborst. En, 't is toch waar, een walvis is geen vis! Of hoe de natuur ons af en toe voor de gek kan houden. Gelukkig kunnen wij een grapje op z'n tijd erg waarderen. Dat is die middag ook maar weer eens gebleken. Het was een supertoffe wandeling!

28-03 - Bubbelzoektocht in Wilrijk
Organisatie: Geert Landuyt & Lucy de Nave
Verslag : Tuur Wuyts

In deze coronatijden zijn het veelal geannuleerde - of activiteiten met een zeer beperkt aantal deelnemers, daarom was het een goed idee om een zoektocht te programmeren met beperkte groepjes (bubbels) in het district Wilrijk. Vertrek en aankomstpunt was fort 7. Zo wandelden we in de omgeving van de Rizlafabriek, het Bloemenveld, fort 6 met zijn topsportschool oefenterreinen van F.C. Beerschot en vestingwater, Krijgslaan en wijk Koombloem. Voor het oplossen van de vragen was het natuurlijk aandachtig uitkijken ! Elke bubbel kon op eigen tempo het traject afwandelen. Een aangenaam lentezonnetje maakte er een ontspannende activiteit van ! Het gezin Van de Plas - Schelfout scoorde het meeste aantal punten. Proficiat ! Lucy zorgde voor een uitgebreide en gevarieerde prijzentaal waar de eerste 14 genomineerden konden uit kiezen. Geert en Lucy, het was weer de moeite waard om deel te nemen ! Bedankt voor jullie tijd en inzet bij het organiseren van deze zoektocht.

A metamorfose	A	16		19	2	19		16			
B pure natuurliefhebber	B			24	6	14					
C kindauteur	C			5		11		18	7	11	
D milieuvriendelijke tape	D	15		21		15					
E halsband voor katten (Fr.)	E	3		1	5						
F grensoverschrijdend dier	F			22		19	17		1		
G Meer groen! (Fr.)	G	8		6		2		6			
H hippodroom	H	10	15	3		16				23	
I sedentaire schimmel	I			14	13	20					
J hooiwagen of mijt	J	12	12			20		13			
K onzichtbare hofdienaar	K			23	9	22		4			11
L boerentaks	L			4			10		18		9
M pony met gouden teugels	M	24	8		12				21	7	

natuur.Crypto 2

Op www.cryptochris.be vind je tips, meer opgaven en (vanaf 15 juli) de oplossing.'

*Kalender * inschrijven noodzakelijk*

- * 4 juli: zomerwandeling op Fort 7
- *18 juli: Broek van Blaasveld
- *18 juli: Erfgoedwandeling Fort 7
- *24 juli: Rondje (Pontje)
- *25 juli: Verbeke Foundation
- * 7 augustus: opknapbeurt lokaal IJsvogel
- *14 augustus: ringpost VRS Anderstad
- *14 augustus: avondwandeling Uilenbos
- *15 augustus: Erfgoedwandeling Fort 7
- *22 augustus: wandeling Barebeek
- *28 augustus: Erfgoedwandeling Fort 7
- 28/29 augustus: Fort 7 Opendeur
- * 5 september: bustocht Hoge Venen
- 11 september : Infomarkt Wilrijk
- *11 september: Erfgoedwandeling Fort 7
- *12 september: Steltlopers regio Lier
- *12 september: De Zegge
- *18 september: World Clean up dag Wilrijk
- *19 september: Herfstwandeling Fort 7
- *26 september: Wandeling Zoerselbos
- *26 september: Erfgoedwandeling Fort 7
- 3 oktober: verrassingswandeling
- * 9 oktober: Erfgoedwandeling Fort 7
- 10 oktober: Beekvalleien in de Zuidrand
- *17 oktober: Viersels gebroekt
- 24 oktober: Middelheimmuseum
- *24 oktober: Erfgoedwandeling Fort 7
- 31 oktober: Paddenstoelenwandeling

Teksten voor het volgend nummer graag tegen 29 augustus